

ron, Székely-Udvarhelyen, Szombathelyen (1 múz.), Ungvárott, Veszprémben és Zomborban (1 múzeum.)

A kötetet Schönherr Gyula dr. és Esztegar László dr. szerkesztették. Feladatuk legfontosabb része a rengeteg anyag egybegyűjtése volt. Ezt a munkámat azonban az első kötet kiadásával nem fejezték be; minden újabb folyam pótlásokat s igazításokat fog hozni. Egy megközelítőleg teljes és tökéletes névkönyv hosszú évek múlva lesz csak összeállítható. Hogy egyáltalán sikerüljön, ahhoz a szerkesztők buzgalma nem elegendő; feltétlenül szükség van az egyes intézetek vezetőinek közremunkálására is. Reméljük, hogy a könyvtárnokok s az egész magyar tudós világ, látva, mekkora segítséget nyert tudományos kutatásaihoz a Magyar Minervában, készségesen rendelkezésére bocsátja a szerkesztőségnek a szükséges adatokat.

Az első kötet élén Széchenyi Ferencz grófnak a Magyar Nemzeti Múzeum alapítójának rövid, de érdekes életrajza áll, Fraknoi Vilmos püspök tollából. Méltóbban nem lehetett volna a Magyar Minervát megnyitni.

A kötet nyomdai kiállítása dicséretére válik az Athenaeumnak. Csak egyet kell kifogásolnunk, az évkönyv sárgás-fehér vászonnal bevont kötését. Ez egy gyakran forgatott s így a piszkolódásnak és kopásnak erősen kitett könyvre sehogy sem illik. Reméljük, ezen a csekély hibán jövőre segíteni fog az áldozatkész kiadóhivatal.

Cs.

FOLYÓIRATOK SZEMLEJE.

I.

HAZAI FOLYÓIRATOK.

Az **Egyetemes Philologiai Közlöny**. XXIV. évf. 4. füzetében (1900 április) *Katona Lajos* behatóan ismerteti a *Gesta Romanorum* gyulafejérvári kéziratát. — Az 5. füzetében (1900 május) *Fináczy Ernőtől* Adalékok a jezsuiták iskolai színjátékainak történetéhez című közlemény első része olvasható. — *Váczy János* ismerteti ugyancsak *Fináczy* nak a *Mária Terézia* korabeli magyar közoktatásügyről szóló könyvét. *Binder Jenő* pedig *Katona Lajos* *Gesta Romanorum* kiadását.

Az **Erdélyi Múzeum**. XVII. kötetének 3. füzetében (1900 márczius 15.) *Török István* ismerteti az erdélyi ev. ref. főconsistoriumnak fölterjesztését az erdélyi főkormányshékhöz *Barth Péter* szebeni nyomdásznak 1782-ben szabadalomért benyújtott kérése ügyében. — *Tóth Ernő* folytatja I. és II. *Apafi Mihály* naplóinak közlését. — *Domján István* a Székely

Nemzeti Múzeum könyvtárának 1899. évi működéséről számol be. — A 4. *füzetben* (1900 április 15.) *Tóth Ernő* közleményének folytatásán kívül olvasható az Erdélyi Múzeum könyvtárának 1899. évi állapotáról szóló jelentés.

Az Irodalomtörténeti Közlemények. X. évfolyamának 2. fülete a következő tartalommal jelent meg: Dr. *Zlinszky Aladár*, Arany balladaforrásai (II. közlemény.) — *Katona Lajos* Temesvári Pelbárt Stellariuma és a »Scala Coeli.« — Dr. *Viszota Gyula*, Fessler hatása Kisfaludy Károlyra (II. és bef. közlemény.) — *Fürst Aladár*, Gessner Salamon hazánkban (I. közlemény.) — Adattár: Dr. *Illéssy János*, Adatok Balassa Bálintról (I. közlemény.) — *Latkóczy Mihály*, Kisfaludy S. Döbrentei és Kazinczy levelezése Pápay Sámuellel. — Dr. *Ferenczi Zoltán*, Színészettörténeti adatok (II. és bef. közlemény.) — Dr. *Récsey Viktor*, Kalászat a pannonhalmi kéziratából (II. és bef. közlemény.) — *Sz. K. Berzsényi Dániel* munkáiról. — *Zsák J. Adolf*, Obernyik levele Kölchey haláláról. — *György Lajos*, Kazinczy levele György Józsefhez. — *Hegedűs István*, Joannes Pannonius éneke. — Ismertetések, bírálatok: *Klebs E.*, Die Erzählung von Apollonius aus Tyrus (ism. *Katona Lajos*.) — Irodalomtörténeti repertorium *Hellebrant Árpádtól*.

A Grafikai Szemle. X. évfolyamának 4. fülete (1900 április.) közli *Káldor Lajos* előadását az ornamentika stílszerű fejlődéséről. — Az 5. *füzetben* (1900 május) nagyobb dolgozat kezdődik az egrí érseki liczeumi nyomdáról. Mindkét *füzetben* kisebb közlemények szólnak az idei Gutenberg ünnepekről.

A Századok. XXXIV. évfolyam 3. *füzetében* (1900 márczius 15.) közli *Mangold Lajos* a hazai hírlapok történeti cikkeinek repertoriumát 1898 szeptembertől — 1899 májusig. — A 4. *füzet* (1900 április 15.) nekrológokat közöl *Majláth Béláról* a magy. nemz. múzeumi könyvtár nyug. öréről s *Capasso Bertalanról* a nappolyi állami levéltárak főintendánsáról — Az 5. *füzetben* (1900 május 15.) *V. J.* ismerteti *Berkeszi István* könyvét a temesvári könyvnyomdászat és hírlapirodalom történetéről s részletesebb tudósítást közöl a *Posonyi Sándor-féle* kéziratgyűjtemény hungarikumainak megszerzéséről.

II.

KÜLFÖLDI FOLYÓIRATOK.

Centralblatt für Bibliothekswesen. XVII. évfolyam. 3. *füzet* (1900 márczius). *P. Gabriel Meier*, Die Fortschritte der Paléographie mit Hilfe der Photographie (folyt.) — *F. Arnold Mayer*, Der alphabetische Bandkatalog. — Nachträge und Berichtigungen zum Personalverzeichniss. — Recensionen und Anzeigen: Miniaturen aus dem Psalterium der hl. Elisabeth; 54 phot. Auf-

nahmen von Josef Wlho, Text von Prof. Heinrich Swoboda. (K. Wenck.) Jahrbuch der kunsthistorischen Sammlungen des allerhöchsten Kaiserhauses 20. Band. (Ferd. Eichler.) Paul Heitz, Neujahrswünsche des XV. Jahrhunderts. — (ch.) Dr. F. Trübner und F. Mentz, Minerva, Jahrbuch der gelehrten Welt. (B. Wenzel.) Edmond Goetze, Grundriss zur Geschichte der deutschen Dichtung aus den Quellen von Karl Goedeke. (W. Sch.) J. Fath, Wegweiser zur deutschen Litteraturgeschichte I. Theil: Die älteste Zeit bis zum XI. Jahrhundert. (Karl Kochendörffer.) Bibliotheca Universitatis Leidensis; libri typis impressi; Lucianus Samosatensis. (Fritz Milkau.) — 4. *füzet* (1900 április) Karl Geiger, Robert von Mohl als Vorstand der Tübinger Universitäts-Bibliothek (1836—44.) — P. Gabriel Meier, Die Fortschritte der Paleographie mit Hilfe der Photographie (folyt.) — Recensionen und Anzeigen: G. Maas, Bibliographie des bürgerlichen Rechts (Kretschmar.) — 5. *füzet* (190 május-júnus.) Léon G. Pelissier, Le fonds Fabre-Albany à la Bibliothèque Municipale de Montpellier. — P. Gabriel Meier, Die Fortschritte der Paleographie mit Hilfe der Photographie (vége.) — Dr. Heinrich Heidenheimer, Ein indirektes Zeugnis für Johannes Gutenberg als Erfinder der Druckkunst. — Der Umbau der Leipziger Stadtbibliothek. — Recensionen und Anzeigen: P. Albertus Hübl, Catalogus codicum manuseriptorum qui in bibliotheca monasterii B. M. V. ad Scotos Vindobonae servantur (Dr. A. Goldman.) Catalogue des thèses et écrits académiques, 15. fasc. Année scolaire 1898/99 (Wilh. Altmann.) Grundriss zur Geschichte der deutschen Dichtung; aus den Quellen von Karl Goedeke (W. Sch.) Proksch J. K., Die Litteratur über die venerischen Krankheiten (Ernst Roth.)

Deutsche Litteraturzeitung. XXI. évfolyam 12. szám. (1900 márczius 17.) Th. Gottlieb, Büchersammlung Kaiser Maximilians I. — 16. szám (1900 április 14.) P. F. Aschrott, Volksbibliothek und Volksesehalle. — H. H. Juynboll, Catalogus van de Maleische en Sundaneesche handschriften der Leidsche Universiteits-bibliotheek (Renward Brandstetter.) — 17. szám (1900 április 21.) Ferdinand Grassauer, Handbuch für Universitäts- und Studien-Bibliotheken, sowie für Volks-, Mittelschul- und Bezirkslehrer Bibliotheken Oesterreichs. — 18. szám (1900 április 28.) Ph. Huppert, Oeffentliche Lesehallen. — 19. szám (1900 május.) L. Salomon, Geschichte des deutschen Zeitungswesens. — 20. szám (1900 május 12.) C. Junker, Der Verein der österreichisch-ungarischen Buchhändler 1859—1899.

Le Bibliographe Moderne. III. évfolyam. 1899 november-decemberi füzet (18. szám.) Dr. K. Haebler, Quelques incunables espagnols relatifs à Christophe Colomb. — Henri Stein, La collection Dauphin de Verna et les archives de la région lyonnaise. — Ch. Schmidt, Un cours de bibliographie à la fin du XVIIIe siècle (vége.) — G. T. Les archives des notaires à Paris et à Toulouse. — Chroni-

que des archives: Allemagne. Autriche-Hongrie. Danemark. France. Pays-Bas. Suede. — Chronique des bibliothèques: France. Turquie d'Asie. — Chronique bibliographique: Une bibliothèque de bibliographies critiques. Histoire de l'imprimerie. Congrès bibliographiques. Histoire du papier. — Comptes rendus et livres nouveaux: Revues spéciales. Joseph Petit, Essai de restitution des plus anciens mémoriaux de la Chambre des Comptes de Paris. (H. S.) Inventar schweizerischer Archive. (H. S.) E. Marbot, La liturgie aixoise; étude bibliographiques et historique. (H. S.) L. Marcel, Les livres liturgiques du diocèse de Langres; étude bibliographique. (H. S.) Léon Clugnet, Bibliographie du culte local de la Vierge Marie; France. (H. S.) Instruktionen für die alphabetischen Kataloge der preussischen Bibliotheken und für den preussischen Gesamtkatalog. (H. S.) Dr. Joh. Bohatta und Dr. Michael Holzmann, Adressbuch der Bibliotheken der österreich-ungarischen Monarchie. (H. S.) Dr. Karl Heiland, Die Lutherdrucke der Erlanger Universitätsbibliothek aus den Jahren 1518—1523. (H. S.) Theod. W. Koch, Cornell University Library; Catalogue of the Dante Collection. (H. S.) F. Dietrich, Bibliographie der deutschen Zeitschriften-Litteratur mit Einschluss von Sammelwerken und Zeitungen. (H. S.) George M. Wrong and H. H. Langton, Review of historical publications relating to Canada. (H. S.) L. Raveneau, Annales de géographie; bibliographie géographique annuelle. (H. S.) Dr. Robert Sieger, Geographischer Jahresbericht über Oesterreich II. (H. S.) J. Baudrier, Bibliographie lyonnaise; recherches sur les imprimeurs, libraires, relieurs et fondeurs de lettres de Lyon au XVIe siècle. (H. S.) E. W. Moes, De Amsterdamsche Boekdruckers en Uitgevers in de zestiende eeuw. (H. S.) — IV. *évfolyam*. 1900 január-februári füzet (19. szám.) Léon G. Péliissier, Pour la recherche des documents historiques. — Ch. Schmidt, Rapport sur un »Voyage d'archives« (Suisse, Allemagne, Autriche-Hongrie.) — Henri Stein, Germain Gaillard, imprimeur à Lisbonne au XVIe siècle. — Henri de Curzon, Essai de classement d'une bibliographie musicale. — Chronique des Archives: Allemagne. Alsace-Lorraine. Belgique. Canada. Espagne. France. Italie. Pays-Bas. — Chronique des bibliothèques: Allemagne. Autriche-Hongrie. Belgique. Espagne. Grande-Bretagne. Turquie. — Chronique bibliographique: Un nouveau répertoire méthodique d'histoire. Histoire de l'imprimerie. Les traductions du psautier. — Comptes rendus et livres nouveaux: Revues spéciales. G. Mazzatinti, Gli archivi della Storia d'Italia. (H. S.) Louis P. Betz, Litterature comparée; essai bibliographique. (H. S.) Roger de Quirielle, Bio-bibliographie des écrivains anciens du Bourbonnais. (H. S.) Em. Forestié, Histoire de l'imprimerie et de la librairie à Montanban; Bibliographie montalbanaise. (H. S.) Louis Morin, Recherches sur la fabrication des cartes à jouer à Troyes (H. S.)

Revue des Bibliothèques. IX. évfolyam. 11. 12. füzet (1899 november-december.) Paul *Cagin*, Le »Sacramentarium triplex« de Gerbert. — Alfred *Jacob*, Notes sur les manuscrits grecs palimpsestes du fonds Coislin et du Supplément grec de la Bibliothèque nationale. — **Bibliographie**: Catalogues des manuscrits de la Bibliothèque nationale (L. D.) — D. Jordell, Répertoire bibliographique des principales revues françaises pour l'année 1898 (Léon Dorez). — **Chronique des bibliothèques**: Allemagne. Angleterre. Belgique. États-Unis d'Amérique. France. Italie. Pays-Bas. Suisse. — **Personnel des bibliothèques**.

Rivista delle Biblioteche e degli Archivi. X. évfolyam 11—12. szám. La III. Riunione bibliografica italiana (Genova; 3—6 Novembre 1899.) — Soci intervenuti alla Riunione. — Verboli delle sedute privata. — Relazione del Senatore P. Brambilla Presidente. — Relazione del sig. Ulrico Hoepli, Tesoriere. — Verboli delle sedute pubbliche. — Elenco dei nuovi soci. — Cariche per il biennio 1900—1901. — **XI. évfolyam 1. szám.** Guido *Biagi*, Nel mondo bibliografico: La Biblioteca »John Rylands« di Manchester. La munificenza del signor Cornegie in pro delle Biblioteche. Il Dott. Richard Garnett. — Giuseppe *Lumbroso*, Lettere inedite di Michele Amari a Giovanni Spano. — Demetrio *Marzi*, Documenti per la storia della Romagna toscana. — Curzio *Mazzi*, Le carte di Pietro Giordani nella Laurenziana. — **Rivista bibliografica**: Verzeichniss der laufenden periodischen Schriften (Freiherrlich Carl v. Rothschild'sche öffentl. Bibliothek. Frankfurt a. M.) (E. R.)

Zeitschrift für Bücherfreunde. III. évfolyam, 11. és 12. füzet (1900 február—márczius) Heinrich *Meisner* und Johannes *Luther*, Die Anfänge der Buchdruckerkunst. — Otto v. *Schleinitz*, Die Bibliophilen; Bernard Quarith. — Fodor v. *Zobeltitz*, Zur Reform der Buchausstattung. — **Kritik**: Max Lorenz, Die Litteratur am Jahrhundert-Ende. (F. v. Z.) A. Götte, Der Ehrenbrief des Jakob Püterich von Reichertshausen an die Erzherzogin Mechthild (Dr. R. Petsch.) E. Schaeffer, Die Frau in der venezianischen Malerei. (Dr. J. Hagen.) Dr. Georg Steinhausen, Deutsche Privatbriefe des Mittelalters. (—ob—) Ludv. Salomon, Geschichte des deutschen Zeitungswesens. (—g.) — **Kleine Notizen**: Deutschland u. Österreich-Ungarn. England. Amerika.